

2.S.C.R.

అత్యున్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు 1013

శ్రీ విరిందర్ కుమార్ సత్యవాడి

వర్రెస్

ది స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్

1955

నవంబర్, 24.

[బి.కె.ముఖర్జీ, సి.జె., వేంకటరామ అయ్యర్ మరియు జఫర్ ఇమామ్ న్యాయమూర్తులు]

ప్రజాప్రతినిధి చట్టం, (XLIII ఆఫ్ 1951), ఎస్ ఎస్. 33, 36- క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (V ఆఫ్ 1898), ఎస్ ఎస్. 195(1)(బి), 476, 476బి-రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్--చట్టంలోని ఎస్ ఎస్. 33, 36 నామినేషన్ పేపర్ యొక్క చెల్లుబాటు లేదా మరొకదానిపై నిర్ణయం తీసుకోవడం-క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క 195(1)(బి), 476 మరియు 476-బి యొక్క అర్థంలో కోర్టు లోపల అయినా.

ప్రజాప్రతినిధ్య చట్టం, 1951లోని ఎస్ఎస్. 33 మరియు 36కింద రిటర్నింగ్ అధికారి పనిచేస్తున్నారని మరియు నామినేషన్ పత్రం యొక్క చెల్లుబాటు లేదా ఇతరత్రా నిర్ణయించడం క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క ఎస్ ఎస్ 195(1)(బి), 476 మరియు 476-బి అర్థంలో కోర్టు కాదు అని తెలిపారు.

షెల్ కో. ఆఫ్ ఆస్ట్రేలియా వర్రెస్ ఫెడరల్ కమీషనర్ ఆఫ్ టాక్సేషన్ ((1931] ఏ.సీ. 275 ఎట్ 296), ఆర్. వి. లండన్ కౌంటీ కౌన్సిల్ ([1931] 2 కే.బీ. 215), కూపర్ వర్రెస్ విల్సన్ (1937) 2 కే.బీ. K.B. 309), హార్డార్డ్ పార్కర్ అండ్ కో. వర్రెస్ మూరెహెడ్ ((1908] 8 సి.ఎల్.ఆర్. 330), రోలా కో. వర్రెస్ ది కామన్వెల్త్ ((1944 69 సి.ఎల్.ఆర్ 185), భార్త్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ వర్రెస్ ఎంప్లాయిస్ ఆఫ్ భారత్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్. ([1950] ఎస్.సి.ఆర్. 459), మెహర్ సింగ్ వర్రెస్ ఎంపెరర్, (ఏ.ఐ.ఆర్. 1933 లా. 884), ఎంపెరర్ వర్రెస్ నానక్ చంద్ (ఏ.ఐ.ఆర్ 1943 లా. 208), హర్ ప్రసాద్ వర్రెస్ ఎంపెరర్ (ఏ.ఐ.ఆర్ 1947 అన్నీ. 139) మరియు చన్ను లాల్ వర్రెస్ రెక్స్ ([1950] 51 సి ఆర్. ఐ జే 199), సూచించబడింది.

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి ; క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 62 ఆఫ్ 1954.

జడ్జిమెంట్ నుండి ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్ మరియు పంజాబ్ హైకోర్టు సిమ్లా వద్ద 10 జూన్ 1953 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి 1953 నాటి ఆర్డర్ క్రిమినల్ రివిజన్ నం. 86లో సెషన్స్

కోర్టు న్యాయమూర్తి, కర్నూల్ కోర్టు నుండి క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 355 ఆఫ్ 1952లో 7 జూన్ 1953 నాటి జడ్జిమెంట్ మరియు ఆర్డర్ నుండి బయటపడింది..

అప్పీలుదారు కోసం ఎన్.సి.ఫటర్, (వీర్ సేన్ సాహ్ని మరియు రాజిందర్ నారాయణ్, అతనితో).

ప్రతివాది కోసం గోపాల్ సింగ్ మరియు పి. జి. గోఖలే.

నవంబర్ 24, 1955. కోర్టు యొక్క తీర్పు వెలువరించినది

వెంకటరామ అయ్యర్, జె : అప్పీలుదారు గత సార్వత్రిక ఎన్నికల సమయంలో కర్నూల్ రిజర్వ్ నియోజకవర్గం నుండి ప్రజల సభకు ఎన్నికైన అభ్యర్థి. 1951లోని ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం (XLII)లోని సెక్షన్ 33(3)లోని నిబంధన, మెటీరియల్ కాని వాటిని విస్మరిస్తూ, "షెడ్యూల్డ్ కులాలకు ఏదైనా సీటు రిజర్వ్ చేయబడిన నియోజకవర్గంలో, ఏ అభ్యర్థిని పరిగణించరాదు. అభ్యర్థి ఆ సీటు రిజర్వ్ చేయబడిన షెడ్యూల్డ్ కులాల సభ్యుడు అని అతని నామినేషన్ పత్రంతోపాటు నిర్ణీత పద్ధతిలో ధృవీకరించబడిన డిక్లరేషన్తో పాటు మరియు అభ్యర్థి సభ్యుడి డిక్లరేషన్ నిర్దిష్ట కులాన్ని నిర్దేశించాలి మరియు అటువంటి కులం షెడ్యూల్డ్ కులాలలో ఒకటిగా ఉన్న ప్రాంతం కూడా అయితే తప్ప ఆ సీటును భర్తీ చేయడానికి ఎంపిక కావడానికి అర్హత పొందడు". ఎన్నికల నియమావళిలోని రూల్ 6, పైన పేర్కొన్న నిబంధనలో పేర్కొన్న ధృవీకరణపై అభ్యర్థి ప్రమాణం చేయడం లేదా న్యాయమూర్తి ముందు గంభీరమైన ధృవీకరణపై ధృవీకరించాలి. షెడ్యూల్ IIలో అభ్యర్థి ద్వారా డిక్లరేషన్ చేయాల్సిన మరియు న్యాయమూర్తి ద్వారా ధృవీకరించబడే నిబంధనలతో, ఉపయోగించాల్సిన నామినేషన్ పత్రం ఉంటుంది. 5-11-1951న అప్పీలుదారు రెండు నామినేషన్ పత్రాలపై సంతకం చేశాడు, ఒక్కొక్కటి క్రింది డిక్లరేషన్ ఉంటుంది:

"నేను పంజాబ్ రాష్ట్రంలో షెడ్యూల్డ్ కులంగా ప్రకటించబడిన బాలీకి కులానికి చెందిన వాడిని అని ఇందుమూలంగా ప్రకటిస్తున్నాను".

"రాజ్యాంగం (షెడ్యూల్డ్ కులాలు) ఆర్డర్, 1950" ప్రకారం షెడ్యూల్డ్ కులంగా ప్రకటించబడిన కులాలలో బాలీకి కులం ఒకటి. కర్నూల్లోని మొదటి తరగతి న్యాయమూర్తి ముందు గంభీరమైన ధృవీకరణపై పై ధృవీకరణ చేయబడింది మరియు పై ధృవీకరణతో కూడిన నామినేషన్ పత్రాలను రిటర్నింగ్ అధికారిగా ఉన్న జిల్లా న్యాయమూర్తి, కర్నూల్ ముందు దాఖలు చేశారు. షెడ్యూల్డ్ కులాలలో

ఒకటైన చమర్ కులానికి చెందిన జై రామ్ సరూప్ కూడా ఈ స్థానానికి అభ్యర్థిగా ఉన్నారు మరియు అప్పీలుదారు కులాల వారీగా బాల్మీకి కాదని, అందువల్ల రిజర్వ్ నియోజకవర్గానికి ఎన్నికలకు నిలబడటానికి అతనికి అర్హత లేదని అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. పైన పేర్కొన్న డిక్లరేషన్లై చర్య తీసుకుంటూ, రిటర్నింగ్ అధికారి అభ్యంతరాన్ని తోసిపుచ్చారు మరియు అప్పీలుదారు యొక్క నామినేషన్ పత్రాన్ని చెల్లుబాటు అయ్యేదిగా అంగీకరించారు. ఫోలింగ్ , అప్పీలుదారుకు మెజారిటీ ఓట్లు వచ్చాయి మరియు 6-3-1952న అతను సక్రమంగా ఎన్నికైనట్లు ప్రకటించబడ్డాడు.

27-8-1952న జై రామ్ సరూప్ రిటర్నింగ్ అధికారిగా పనిచేసిన జిల్లా న్యాయమూర్తి ముందు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 476 మరియు 195 కింద తలెత్తిన ప్రస్తుత అప్పీల్ దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. అతను బాల్మీకి కులానికి చెందినవాడని అప్పీలుదారు చేసిన ప్రకటన అవాస్తవమని, నిజానికి అతను ముస్లింగా పుట్టి హిందూ మతంలోకి మారాడని, "అందుకే న్యాయ ప్రయోజనాల కోసం" మరియు "షెడ్యూల్డ్ కులాల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడం", అతని ప్రాసిక్యూషన్ కోసం చర్యలు తీసుకోవాలి. అప్పీలుదారు తన కౌంటర్ అఫిడవిట్లో ఇలా పేర్కొన్నాడు:

"నేను పుట్టుకతో మహమ్మదీయుని కాదు. మరోవైపు, నేను బాల్మీకి హిందూ కుటుంబంలో పుట్టాను. నేను హిందువును".

డిల్లీలోని అణగారిన తరగతుల అధ్యక్షుడు ప్యూత్ సింగ్, ఆజాద్ అనే వ్యక్తి ఖలీఖ్ సాదిక్ అనే ముస్లిం మతానికి చెందిన వ్యక్తి అని, 1938లో అతను మతం మారాలని సుద్ధి సభకు దరఖాస్తు చేసుకున్నాడని, హిందూ మతంలోకి, అతను అలా మారాడు మరియు ఆ తర్వాత అతను వీరందర్ కుమార్ అని పిలువబడ్డాడని జిల్లా న్యాయమూర్తి విచారణలో సాక్ష్యం చెప్పాడు. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్లో , అప్పీలుదారు తాను పుట్టుకతో ముస్లింనని తన ముందు అంగీకరించినట్లు పేర్కొన్నాడు. మతం మారే సమయంలో అతనికి ఇద్దరు ముస్లిం భార్యలు ఉన్నారని తెలిపారు. దరఖాస్తుదారు జై రామ్ సరూప్ పై వాస్తవాలకు రుజువుగా అప్పీలుదారు చేతివ్రాతలో ఉన్నట్లు పేర్కొన్న పది లేఖలను కూడా సమర్పించారు. 17-09-1952 న న్యాయమూర్తి చర్య తీసుకోవడానికి ప్రాథమిక కేసు ఉందని ఒక ఉత్తర్వును ఆమోదించారు మరియు 29-09-1952 న అతను కర్నాల్ ఫస్ట్ క్లాస్ న్యాయమూర్తి ముందు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 181, 182 మరియు 183 కింద నేరాలు మోపుతూ ఫిర్యాదు చేశాడు.

ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా, అప్పీలుదారుడు కోర్ట్ ఆఫ్ సెషన్స్ జడ్జి, కర్నాల్ కు అప్పీల్ కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు, అతను రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టు కాదని, అతని ముందు ఉన్న విచారణలు సెక్షన్ 476 కిందకు రాలేదని, మరియు కాబట్టి సెక్షన్ 476-బి కింద ఎటువంటి అప్పీల్ లేదన్న పునాదిపై దాన్ని కొట్టేశాడు. అప్పీలుదారు ఈ విషయాన్ని పంజాబ్లోని హైకోర్టులో పునర్విచారణకు తీసుకువెళ్ళారు మరియు అది భిన్నంగా హార్నామ్ సింగ్ J. విన్నారు, రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టు అని, అందువల్ల అతని ఉత్తర్వు అప్పీల్ చేయదగినదని సెషన్స్ జడ్జి తో విభేదిస్తూ విన్నవించారు. అతను, అర్హతల ప్రకారం జోక్యం చేసుకునేందుకు ఎటువంటి కేసు లేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు మరియు తదనుగుణంగా పునర్విచారణను తోసిపుచ్చారు. ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ప్రస్తుత అప్పీల్ నిర్దేశించబడింది.

అప్పీలుదారు తరపున శ్రీ ఎన్.సి.ఛటర్జీ వాదిస్తూ, రిటర్నింగ్ అధికారి యొక్క ఉత్తర్వు అప్పీల్ చేయదగినదని భావించినందున, విద్యాధిక జడ్జి మెరిట్లపై సెషన్స్ జడ్జిచే విచారణ కోసం కేసును రిమాండ్ చేయవలసి ఉంటుంది మరియు విషయం యొక్క అతని స్వంత పరిష్కారం అనేది సారాంశం మరియు పనికీరానిది. రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టు కాదనే సెషన్స్ జడ్జి అభిప్రాయం, అందువల్ల అప్పీల్ చేయదగినది కాదని, అందువల్ల, హైకోర్టు యొక్క ఆదేశాన్ని పునర్విచారణ చేయడం సరికాదని ప్రతివాది తరపు శ్రీ గోపాల్ సింగ్ వాదన మరియు అంతేకాకుండా మెరిట్లపై జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించడం ఈ కోర్టులో ప్రత్యేక అప్పీలు ప్రశ్నించడానికి బాధ్యత వహించదు.

రిటర్నింగ్ అధికారిగా జిల్లా న్యాయమూర్తి 17-9-1952న జారీ చేసిన ఉత్తర్వు అప్పీల్ చేయడానికి అనుమతించబడుతుందా అనేది మా నిర్ణయం కోసం తలెత్తే మొదటి ప్రశ్న. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్లోని సెక్షన్ 195, 476 మరియు 476-బి లు ఈ అంశంలో ఉన్న చట్టబద్ధమైన నిబంధనలు. సెక్షన్ 195(1)(ఏ) ప్రకారం సంబంధిత పబ్లిక్ ఆఫీసర్ లేదా అతని పై అధికారి వ్రాతపూర్వక ఫిర్యాదుపై మినహా భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 172 నుండి 188 వరకు శిక్షార్హమైన ఏ నేరాన్ని ఏ న్యాయస్థానం పరిగణలోకి తీసుకోదు. సెక్షన్ 195(1)(బి) చట్టంలో పేర్కొన్న నేరాన్ని ఏ న్యాయస్థానం పరిగణనలోకి తీసుకోదు, కోర్టు యొక్క వ్రాతపూర్వక ఫిర్యాదు లేదా ఏదైనా కోర్టుకు అధీనమై ఉంటే తప్ప. సెక్షన్ 193 కింద నేరం సెక్షన్ 195(1)(బి) లో పేర్కొన్న వాటిలో ఒకటి. సెక్షన్ 476 ఫిర్యాదు చేయడానికి కోర్టును తరలించినప్పుడు అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని నిర్దేశిస్తుంది మరియు ఇది సెక్షన్ 195(1)(బి)

మరియు సెక్షన్ 195(1)(సి) లో పేర్కొన్న నేరాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది మరియు సెక్షన్ 195లో పేర్కొన్న వాటికి కాదు. సెక్షన్ 476(బి) 476 కింద జారీ చేయబడిన ఆర్డర్ నుండి సముచిత న్యాయస్థానానికి అప్పీల్ చేయడానికి అందిస్తుంది. తర్వాత ఫలితం ఏమిటంటే, ఫిర్యాదు సెక్షన్లు 195(1)(బి) మరియు 195(1)(సి)లలో పేర్కొన్న నేరాలకు సంబంధించినది అయితే, అప్పీల్ సమర్థంగా ఉంటుంది, కానీ అది సెక్షన్ 195(1)లో పేర్కొన్న నేరాలకు సంబంధించినది కాదు. ఇప్పుడు 17-09-1952 నాటి న్యాయమూర్తి ఉత్తర్వు సెక్షన్ 181, 182 మరియు 183 కింద నేరాలకు అప్పీలుదారుని ప్రాసిక్యూట్ చేయాలని నిర్దేశిస్తుంది. సెక్షన్ 181 మరియు 182 కింద ఉన్న నేరాలకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు వచ్చిన ఆర్డర్ అప్పీల్ చేయదగినది కాదనే విషయంలో ఎలాంటి వివాదం లేదు, ఎందుకంటే అవి నేరుగా సెక్షన్ 195(1)(ఏ) కిందకు వస్తాయి. వివాదం సెక్షన్ 193 కింద అభియోగానికి సంబంధించి మాత్రమే. సెక్షన్ 193 అది న్యాయ విచారణలో ఉన్నా లేకున్నా తప్పుడు సాక్ష్యం ఇవ్వడం నేరం చేస్తుంది మరియు న్యాయ విచారణలో లేదా మరెక్కడైనా ఉపయోగించేందుకు తప్పుడు సాక్ష్యాలను రూపొందించడం కూడా నేరంగా పరిగణించబడుతుంది. న్యాయపరమైన విచారణలో నేరం చేయకపోతే, అది సెక్షన్ 195(1)(బి) వెలుపల పడిపోతుంది, ఇది కోర్టులో లేదా విచారణకు సంబంధించి కట్టుబడి ఉన్నప్పుడు మాత్రమే వర్తిస్తుంది, మరియు పర్యవసానంగా సెక్షన్ 195(1)(బి)లో ఉన్న పరిమితులచే ప్రభావితం కాని దాని గురించి ఫిర్యాదు చేయడంలో ఎటువంటి అడ్డంకి ఉండదు. అయితే సెక్షన్ 193 కింద నేరం కోర్టులో విచారణలో లేదా దానికి సంబంధించి జరిగినట్లయితే, అది సెక్షన్ 195(1)(బి) కింద వస్తుంది మరియు సెక్షన్ 476 కింద ప్రాసిక్యూషన్ను ఆదేశించే ఆర్డర్ సెక్షన్ 476-బి కింద అప్పీలు చేయబడుతుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 36 ప్రకారం నామినేషన్ పత్రం చెల్లుబాటును నిర్ణయించడంలో రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టుగా వ్యవహరించవచ్చా అనేది నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన అంశం. ఈ విధంగా లేవనెత్తిన ప్రశ్న అధికారం పరిధిలోకి వచ్చినట్లు కనిపించడం లేదు మరియు రిటర్నింగ్ అధికారి యొక్క విధుల యొక్క నిజమైన స్వభావం మరియు అతని అధికారాల స్వభావం మరియు పరిధిపై నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

"రిటర్నింగ్ అధికారి కార్యాలయం యొక్క ఖచ్చితమైన స్వభావానికి సంబంధించి చాలా భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి, అంటే, అతను న్యాయ లేదా మంత్రిత్వ అధికారి అనే విషయంలో", ఎలక్షన్ ఏజెంట్ పై పార్కర్ మరియు రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్, ఐదవ ఎడిషన్, పేజీ 30 చెబుతుంది. నిజ వైఖరి, అతని

అభిప్రాయం ప్రకారం, అతను రెండు పాత్రలలో పాల్గొంటాడు మరియు నామినేషన్ పత్రాలపై అభ్యంతరాలను నిర్ణయించడంలో, అతను న్యాయ అధికారి. భారతీయ నిర్ణయాల్లో కూడా ఇదే అభిప్రాయం ఉంది. కాని, నామినేషన్ పత్రాన్ని ఆమోదించడం లేదా తిరస్కరించడం వల్ల రిటర్నింగ్ అధికారి ముందు జరిగే చర్యలు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 195(1)(బి) పరిధిలోకి వస్తాయని మేము నిర్ధారించే ముందు, అవి న్యాయపరమైనవి అని మాత్రమే చూపకూడదు కాని పాత్ర ప్రకారం అయితే దానికి సంబంధించి కోర్టుగా వ్యవహరిస్తున్నాడు. సంస్థలు మరియు ట్రిబ్యూనల్లను ఏర్పాటు చేయడం మరియు వారికి న్యాయపరమైన పాత్రను అప్పగించడం ఆధునిక చట్టం యొక్క సుపరిచిత లక్షణం, అయితే లార్డ్ సాంకీ, ఎల్.సి. ద్వారా గమనించినట్లుగా, వారు కలిగి ఉండవచ్చు అయినప్పటికీ, ఆ పదం యొక్క అంగీకరించబడిన అర్థంలో అవి న్యాయస్థానాలు కావు. షెల్ కంపెనీ ఆఫ్ ఆస్ట్రేలియా వర్సెస్ ఫెడరల్ కమీషనర్ ఆఫ్ టాక్సేషన్, కోర్టు యొక్క కొన్ని ఉచ్చులు. పాక్షిక-న్యాయ విధులను నిర్వర్తించే న్యాయస్థానాలు మరియు ట్రిబ్యూనల్ల మధ్య వ్యత్యాసం బాగా స్థిరపడింది, అయితే ఒక నిర్దిష్ట చట్టం ద్వారా ఏర్పరచబడిన అధికారం ఒక వర్గానికి చెందుతుందా లేదా మరొకటి ఆ చట్టంలోని నిబంధనలపై వాదనకు తెరవవచ్చు.

పాక్షిక -న్యాయపరమైన విధులను నిర్వర్తించే ట్రిబ్యూనల్ నుండి వేరుగా ఉన్న కోర్ట్ యొక్క ముఖ్యమైన లక్షణాలు ఏమిటి అనేదానిపై ఇంగ్లాండ్ మరియు ఆస్ట్రేలియాలోని కోర్టులలో గణనీయమైన చర్చ జరిగింది. షెల్ కంపెనీ ఆఫ్ ఆస్ట్రేలియా వర్సెస్ ఫెడరల్ కమీషనర్ ఆఫ్ టాక్సేషన్, R. వర్సెస్ లండన్ కంట్రీ కౌన్సిల్, కూపర్ వర్సెస్ విల్సన్, హార్డార్ట్ పార్కర్ అండ్ కో. వర్సెస్ మూర్హెడ్, మరియు రోలా కో. వర్సెస్ ది కామన్వెల్త్ ద్వారా. ఈ కోర్టులో, భారత్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ భారత్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ ఉద్యోగులు అనే ప్రశ్న కొంత పూర్తి స్థాయిలో పరిగణించబడింది. మరోసారి అదే నేలను దాటడం అనవసరం. పాక్షిక-న్యాయ ట్రిబ్యూనల్ నుండి న్యాయస్థానాన్ని వేరుచేసే విషయం ఏమిటంటే, న్యాయ పద్ధతిలో వివాదాలను నిర్ణయించడం మరియు పార్టీల హక్కులను నిశ్చయాత్మక తీర్పులో ప్రకటించడం విధిగా పరిగణించబడుతుందని విస్తృతంగా పేర్కొనవచ్చు. న్యాయపరమైన పద్ధతిలో నిర్ణయం తీసుకోవడమంటే, పార్టీలు తమ దావాకు మద్దతుగా వినడానికి మరియు దానికి రుజువుగా సాక్ష్యాలను జోడించడానికి హక్కుగా అర్హులు. మరియు అది జోడించిన సాక్ష్యాల పరిశీలనపై మరియు చట్టానికి అనుగుణంగా విషయాన్ని నిర్ణయించే అధికారం యొక్క బాధ్యతను కూడా దిగుమతి చేస్తుంది. ఒక చట్టం

ద్వారా సృష్టించబడిన అధికారం, పాక్షిక-న్యాయ ధర్మాసనం నుండి ప్రత్యేకించబడిన న్యాయస్థానమా అనే ప్రశ్న తలెత్తినప్పుడు, చట్టంలోని నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని అది కోర్టు యొక్క అన్ని లక్షణాలను కలిగి ఉందా లేదా అనేది నిర్ణయించవలసి ఉంటుంది.

పైన పేర్కొన్న సూత్రాలు మరియు చట్టం ప్రకారం రిటర్నింగ్ అధికారికి అప్పగించబడిన విధులు మరియు అధికారాల దృష్ట్యా, అతను న్యాయస్థానమా కాదా అని మనం ఇప్పుడు నిర్ణయించుకోవాలి. దీనికి సంబంధించిన చట్టబద్ధమైన నిబంధన సెక్షన్ 36(2) కింద సెక్షన్ 36 ప్రకారం, రిటర్నింగ్ అధికారి నామినేషన్ పత్రాన్ని పరిశీలించి, దానిపై వచ్చే అభ్యంతరాలన్నింటినీ నిర్ణయించాలి. ఈ శక్తి నిస్సందేహంగా న్యాయపరమైన పాత్ర. కానీ ఈ అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడంలో, "అటువంటి సారాంశ విచారణ తర్వాత, ఏదైనా ఉంటే, అతను అవసరమని భావించినట్లు" ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి అతనికి అధికారం ఉంది. అంటే పార్టీలు తమ కేసుకు మద్దతుగా జోడించాలనుకునే సాక్షులను సమర్పించాలని పట్టుబట్టే హక్కు లేదు. సెక్షన్ 36 కింద విచారణలో సాక్షులను సమన్లు చేయడానికి లేదా బలవంతంగా పత్రాలను సమర్పించడానికి ఎలాంటి యంత్రాంగాన్ని అందించలేదు. రిటర్నింగ్ అధికారి ఈ విషయంలో స్వయంచాలకంగా వ్యవహరించడానికి అర్హులు. చట్టంలోని సెక్షన్లు 90 మరియు 92 ప్రకారం ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ ఎన్నికల పిటిషన్ల విచారణకు సూచించిన దానితో ఈ విధానాన్ని పోల్చినప్పుడు, రెండింటి మధ్య వ్యత్యాసం గుర్తించబడుతుంది. ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ లో జరిగే విచారణలు సివిల్ కోర్టులోని విచారణలకు సంబంధించి అన్ని ముఖ్యమైన విషయాలలో ఇంచుమించుగా ఉన్నప్పటికీ, సెక్షన్ 36 కింద విచారణలు భిన్నమైన చిత్రాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. ఎటువంటి లిస్ లేదు, దీనిలో వ్యతిరేక వాదనలు ఉన్న వ్యక్తులు తమ హక్కులను న్యాయ పద్ధతిలో నిర్ధారించడానికి అర్హులు, కానీ సాధారణంగా పాక్షిక-న్యాయ అధికారాన్ని అప్పగించిన తాత్కాలిక ట్రిబ్యునల్ ద్వారా విచారణ నిర్వహించబడుతుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, సెక్షన్ 36 ప్రకారం న్యాయపరమైన పాత్రలో రిటర్నింగ్ అధికారి పని చేస్తారు, కానీ దానిని విడుదల చేయడంలో అతను న్యాయపరంగా వ్యవహరించకూడదు. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 195(1)(బి) ప్రయోజనం కోసం నామినేషన్ పత్రం చెల్లుబాటుపై నిర్ణయం తీసుకునే రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టు కాదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము మరియు దీని ఫలితంగా సెక్షన్ 193 కింద అభియోగానికి సంబంధించి కూడా, న్యాయమూర్తి తీర్పు అప్పీల్ చేయదగినది కాదు, ఎందుకంటే ఈ నేరం కోర్టులో

ఏదైనా విచారణలో లేదా దానికి సంబంధించి జరగలేదు. ఈ దృక్పథంలో, విద్యాధిక సెషన్స్ జడ్జి అప్పీల్ ను అసమర్థంగా కొట్టిపారేయడం సరైనదేనని, మరియు మిస్టర్ ఎన్.సి. చటర్జీ వాదించిన ప్రశ్న ప్రకారం, ఉన్నత న్యాయస్థానంలోని విద్యాధికుడు అయిన న్యాయమూర్తి ఈ కేసును సెషన్స్ జడ్జి ద్వారా విచారణకు రిమాండ్ చేయవలసి ఉంటుంది ఉత్పన్నం కాని అర్హతలపై.

రిటర్నింగ్ అధికారి కోర్టు అని భావించి సెక్షన్ 476 ప్రకారం 193 కింద కింద ప్రాసిక్యూషన్ ప్రారంభించడానికి దరఖాస్తు చేసుకున్నందున, అతను కోర్టు కాదనే ఉద్దేశ్యంతో దానిపై జారీ చేసిన ఉత్తర్వు అధికార పరిధి లేకుండా రద్దు చేయబడాలని అప్పీలుదారు తరపున తర్వాత వాదించారు. అయితే సెక్షన్ 195 కింద కూడా దరఖాస్తు సమర్పించబడిందని గమనించాలి మరియు సెక్షన్ 181 మరియు 182 కింద నేరాలకు సంబంధించి సెక్షన్ 195(1)(ఏ) కింద రిటర్నింగ్ అధికారిని తరలించాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు అధికార పరిధి లేకుండా ఆర్డర్ను రద్దు చేసే ప్రశ్నే లేదు. సెక్షన్ 193కి సంబంధించి కూడా, స్థానం ఇది: ఫిర్యాదు చేయడానికి న్యాయస్థానం యొక్క అన్ని అధికారాలను సమగ్రంగా ఉండేలా సెక్షన్ 476 తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి మరియు

ఆ సెక్షన్ కింద కాకుండా అది దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదును స్వీకరించరాదని పేర్కొంది. అయితే సెక్షన్ 476 న్యాయస్థానానికి అధ్యక్షత వహించే అధికారి ఫిర్యాదుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకుండా నిరోధించదని మరియు ఇతర ఫిర్యాదులవలె దానిని ప్రయత్నించడానికి ఫిర్యాదు చేసిన న్యాయమూర్తి యొక్క అధికార పరిధిని ఆ సెక్షన్ తీసివేయలేదని సమ్మద్ధిగా అధికారం ఉంది. మెహెర్ సింగ్ వర్సెస్ ఎంపెరర్, ఎంపెరర్ వర్సెస్ నానక్ చంద్, హార్ ప్రసాద్ వర్సెస్ ఎంపెరర్ మరియు చన్నులాల్ వర్సెస్ రెక్స్ ద్వారా. సెక్షన్ 195(1)(ఏ) లో అందించిన విధంగా సెక్షన్ 181 మరియు 182 కింద ఫిర్యాదు చేయడం మరియు అందులోని నిందితులపై సెక్షన్ 193 కింద నేరం మోపడం కోసం రిటర్నింగ్ అధికారికి ఎటువంటి చట్టపరమైన అడ్డంకులు లేవు. దీనికి సంబంధించి, అప్పీలుదారు స్వయంగా న్యాయమూర్తి ముందు అభ్యంతరం తీసుకున్నట్లు పేర్కొనాలి ఆ క్వా రిటర్నింగ్ అధికారి. అతను న్యాయస్థానం కాదు మరియు సెక్షన్ 476 కింద విచారణలు అసమర్థమైనవి, మరియు అది ఎనేబుల్ చేసే సెక్షన్ అనే కారణంతో రద్దు చేయబడింది. కాబట్టి, 17-9-1952 నాటి ఉత్తర్వు అధికార పరిధి లేనిదని చెప్పడానికి ఎటువంటి కారణం లేదు.

అప్పీలుదారు తాను బాలీకిగా జన్మించినట్లు ప్రకటించారని పేర్కొనడంలో న్యాయమూర్తి తప్పుగా భావించారని, వాస్తవానికి, అతను కులాన్ని బట్టి బాలీకి అని మాత్రమే ప్రకటించాడని చివరకు వాదించారు. అయితే అప్పీలుదారు స్వయంగా తన కౌంటర్ అఫిడవిట్లో తాను పుట్టుకతో ముస్లిం కాదని, బాలీకి హిందూ కుటుంబంలో జన్మించానని, న్యాయమూర్తి పరిశీలనలో అప్పీలుదారు అభ్యర్థించిన మరియు వాదించిన దాని గురించి స్పష్టమైన సూచన ఉంది. మరియు సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పీల్ చేయడం లేదా పై వ్యాఖ్యకు సంబంధించి హైకోర్టుకు పునర్విచారణ చేయడం వల్ల ఎటువంటి అభ్యంతరం తీసుకోలేదని కూడా గమనించాలి. అంతేకాదు, నామినేషన్ పత్రంలో అప్పీలుదారు తాను బాలీకి కులానికి చెందినవాడినని పేర్కొన్నది తప్పు అని ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు. తదనుగుణంగా ఈ వివాదంలో ఎలాంటి సారాంశం లేదు.

న్యాయమూర్తి 17-9-1952 నాటి ఉత్తర్వు అంతిమమైనదని, ఈ అప్పీల్ నిజంగా ఆ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా నిర్దేశించబడినందున, ప్రత్యేక అప్పీల్లో మనం జోక్యం చేసుకునే ముందు అసాధారణమైన కారణాలు ఉండాలి మరియు ఏదీ ఉండదని నొక్కి చెప్పాలి. అటువంటి ఏర్పాటు చేయబడింది. మరోవైపు, సెక్షన్ 195 ప్రకారం చర్య తీసుకోవాలా వద్దా అనేది ప్రాథమికంగా దరఖాస్తును విచారించే కోర్టు సంబంధించిన విషయం మరియు అది సమర్థమైనప్పటికీ, అప్పీల్లో తేలికగా జోక్యం చేసుకోకూడదు. అయితే, ఇక్కడవలె, శాసనసభ అప్పీలు అందించనట్లయితే, ప్రత్యేక అప్పీల్లో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఈ న్యాయస్థానాన్ని ఆహ్వానించడం అప్పీలుదారు పక్షంలో అవాస్తవమైనది.

ఈ అప్పీల్ తదనుగుణంగా తిరస్కరించబడింది.
